

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 7

September 1972

8. årgang

Jesus som Frelsar og Herre

Er Jesus blitt *din Frelsar* då er han samstundes blitt *din Herre*. Du kan ikkje dela Jesus og ta berre Frelsaren og ikkje Herren. Då får du ingen Jesus i det heile.

Eg har mott menneske, lært dei å kjenna, snakka med dei o.s.v. Men då me skildest var dei gløymde, det var nett som eg aldri skulle ha møtt dei. Slik er det ikkje når du møter Jesus. Å møta Han, og læra han å kjenna, det snur opp ned på heile ditt liv. Ja, frå den stund du har lukka Jesus inn i hjarta, har du ikkje eingong rett til å snakka om *ditt liv* lenger. For ein kristen heiter det alltid: Eg lever ikkje lenger — Kristus lever i meg.

På Golgata tok Jesus bort all di synd, men han gjorde meir. Han kjøpte ditt *liv*. Så no eig Han det. Dei hendene som du kan leggja framfor deg på benken, dei er kjøpte av Han. Tunga di som snakkar og syng og rører seg heile dagen, den er Hans eigedom. Hjernen din der kvar tanke vert til, eig Jesus. Frå det inste til det ytste er du Hans eige-dom. Er det då underleg at Han vil ha det han eig? Han vil ikkje berre vera Frelsar frå synd, men *Herre over ditt liv*. Du kan ikkje ta imot Jesus som Frelsar berre. Han må og bli din Herre.

I mellomalderen var det slik i Frankrike at han som vart kalla franskekongen i røynda berre rådde over Paris og ein liten del av landet kring. Utover i landet rådde lensfyrstar over alle provinsane. Franskekongen var i røynda deira slave. Når ein herforar

vil vinna eit rike, tek han først hovedstaden. Derifrå vidar han ut herredome sitt frå fylke til fylke, frå landsdel til landsdel til han er Herre over dei ytste provinsane i riket.

Når Jesus har gått inn i ditt hjarta, då har han teke hovedstaden i det riket som heiter *ditt liv*. Han er vel ikkje slik som dei fransk med kongen sin, stengd han inne i ... og rådde sjølv ute i provinsane. Du har ... ie steg Jesus inne der i ditt hjarta og ... å verта Herre over ditt *liv*. Meininga meu ditt *liv* var at han skulle verta Herre over det alt saman.

Lat oss no stiga opp på eit fjell og sjå utover heile det riket som heiter *ditt liv*. Då vil me sjå mange slike provinsar som Jesus vil ha makt over. I bibelen står det at du skal by fram lekamen din til eit offer for Gud. Ser du den provinsen? Lekamen din, det er hendene dine, det er tunga di, føtene dine, sansane dine og tankane dine. Du har fått det av Gud. Du kan ikkje lukta på ein blom, gå med føtene eller svelgja ein matbete utan Gud er der og let heile maskineriet virka slik det skal. Og alt dette har du ikkje fått til leiketøy som du skal mora deg med, men til arbeidsreidskap som Gud vil bruka.

Lat oss sjå vidare utover. Der ligg ein annan provins som heiter Dine evner. Eg hugsar kor eg strevde med å læra å lesa. Kunne ikkje skjøna dette meiningslause som dei kalla bokstavar. — Evna til å læra. Kor mykje

gleda har du ikkje hatt av det du lærer. Laga mat — spela — syngja — strikkeoppeskrifter eller mekanikk. — Evnen til å læra er gjeven av Gud. Han kan rulla ned den gardina, så ikkje forstanden lyser for deg lengre. Han vil eiga evnene dine, ta del i si hand, og gje deg den plassen der du får nytta dei best. Han vil vera Herre over evnene dine.

Og så ser me inn i ein ny provins. *Di tid.* Ein dansk ungdomstalar sa ein gong: «Gi Gud den del av evigheten som ligger mellom vuggen og graven. Gi ham din tid, hver eneste minutt av ditt liv!» Kvart eit sekund du får leva er gjeve deg av Gud. Du eig ikkje dagen din, den er Guds. Og så fritida di, den du trur du har rett til å ha heilt for deg sjølv. Tenk om Gud fekk om ikkje meir enn *søndagen din.* Du vil gjerne gi Gud dagen i morgen, neste år eingong om 10 år. Men du kan ikkje gje bort det du ikkje eig! Det er dagen i dag Gud vil ha. Og får han den dagen så har han til sist fått heile ditt liv.

Ha ditt liv? Er det noko å samla på? Er det ikkje berre synd og elendighet og skam? Jau, det er det. Men han vil ha det likevel. For når han får stella med det, vera Herre over det, så vert det noko av det likevel. Er det noko som er umogeleg for Gud? Veit du at eit av Hans navn er *Under.* Han var det som gjorde den usle Simon Peter til ein apostel, ja Johannes og Paulus med. Han var det som gjorde straffången Skrefsrød til misjonær.

Spør aldri: Kan Gud gjera det, men spør heller: Er det noko Gud ikkje kan gjera? Så vil han altså ha livet ditt — og bruk det. Berre for å vera Herre? Nei. Fordi han likar å eiga? Nei. I eit Amerikansk kyrkjeblad las eg: «*Won to win.* Vunnen for å vinna. Det var det Jesus ville med ditt liv. Du er vunnen av Han for at Han vil bruka deg til å vinna fleire.

Jesus har ein stor plan: Å byggja sitt rike

over heile jord. Åvida ut si makt frå deg til naboen og utover. Ein Herre gjev ordrar til undersåttane sine. Jesus har gjeve ein generalordre: «Gå ut! Kor langt? Ut i all verda. Det er misjon. Den orden har alle kristne fått av sin Herre. Det står ingenting i Bibelen om at du er friteken. Men korleis skal eg gå? Det er vel kanskje ingen av oss som får titelen misjonær framfor namnet vårt. Men høy her: Misjon det er krig. Og i krigen gjeld det ikkje for soldaten og springa og stilla seg der han sjølv tykkjer. Han ventar på ordre frå overkomandoen og gjer det han vert sett til. Å vera med i misjonen er like enkelt. Det er å stå der Gud har sagt du skal vera. Du er med i den store kampen om du står på kjøkkenet — i butikken — fabrikken o.s.v. Berre du står under Jesu kommando. Og Hans ordrar får du gjennom Bibelen. Der talar han til deg. Og du har berre å lystra blindt, som soldaten, ja som ein træl. Paulus den største av alle misjonærar han kalla seg sjølv: Jesu Kristi træl. Ein træl er ein annan manns eigedom, det lågaste eit menneske kan koma i våre augo. Men å bli Kristi træl det er det høgste du kan nå som menneske. Då er Jesus så heilt din Herre at Han rår over alt, over liv og død. Vunnen for å vinna for Jesus.

Men Jesus vil og eiga deg, vera din Herre for di eiga skuld. Det er ikkje maktsykje og herskartrong som får han til å be om heile ditt liv. Det er kjærleiken. Kan du begripa det at Han vil eiga det som er så usselt. Ja, han ikkje berre vil eiga deg og bruka deg. Han vil ha deg heim til seg i himmelen til slutt. Dette var noko av det siste han sa her på jorda:

«*Fader eg vil* — at dei du har gjeve meg, skal vera der eg er, vera hjå meg, så dei kan skoda min herlegdom.»

Berit Haldorsen.

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir haldet opp med frivillige gaver

Red. Amund Lid, tlf. 75. Norheimsund
Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, Stord
Postgiro : 42887, Stord

Utgjevarpoststad : 5400 Stord

Norsk Lutherisk Lekmannsmisjon :

Formann : Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054) 10 482
Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund
postgiro nr. 68213
Bankgiro : Vlkøy Sparebank,
Norheimsund 3530.07.09492
S. Botnens Boktrykkeri, 5401 Stord

ikke fra Gud. For det andre : Det onde kommer heller ikke fra den skapte materie. Og for det tredje : Det onde kommer fra et åndspersonlig vesen som har satt seg opp imot Gud. Dette vesen er fra begynnelsen av Guds motstander, og blir i Bibelen kalt for Satan — som betyr motstanderen. Bibelens lære er meget klar på dette punkt.

Vi står overfor mange spørsmål som vi ikke forstår. Og jeg vil gjerne si med en gang : Den som vil ha filosofiske forklaringer på dette, og ikke vil ta Bibelens forklaring, kommer til å fare meget vill. Enten vi skjønner det, eller vi ikke skjønner det, så la oss holde oss til det som Bibelen sier.

En ting jeg vil nevne her i denne sammenheng, er faren ved å se på materien som noe syndig. Det er en tanke som er alminnelig i hedenskapet. Det materielle er syndig, og det åndelige er noe godt. For å bli god skal man løsribe seg fra materien, og jo lengere et menneske kommer i det desto bedre blir et menneske. Det er grunnen til at Søyleboerne skulle løsribe seg helt fra det materielle og vie seg til Gud. Dette synet kan dukke opp på mange måter. Jeg vil gjerne ha sagt at den skapte materie er i og for seg ikke syndig. Visstnok har synden satt sine merker på alle ting, men det er en annen sak. Vi må være klar over at synden er ikke i for seg i det materielle liv. Synden kommer ikke ifra skaperverket i den forstand. Den kommer fra et åndspersonlig vesen som Bibelen kaller Satan.

Så blir spørsmålet : Hvem er egentlig Satan ?

Noen direkte lære, finner vi ikke i Bibelen, men likevel sier Bibelen svært meget om det. Vi vet at Gud har skapt englene. Vi hører tale om makter og myndigheter, om troner og herredømme. Det er englehæren det er tale om. Vi forstår at englene er individer som er skapt til en bestemt oppgave, de er skapt med en bestemt rang. Etter som vi nå kan forstå er det en engel med en meget høy

Hva er kristendom ?

Av Øyvind Andersen

I dag skal vi begynne med spørsmålet om Gud og det onde. For vi gjør noe mer samler vi våre sinn og tanker i bønn : Herre vi takker deg for at vi får samles om ditt ord også på denne måten. Og er det noen gang vi er avhengig av din Ånd, så er det nettopp nå. Herre jeg ber om det jeg trenger, og jeg ber for hver enkelt som kommer til å høre det at du vil være med den som hører det. Så er denne stund lagt frem for deg i ditt namn. Amen.

Det spørsmål som umiddelbart melder seg for oss nå, er disse : Hvordan er det onde kommet inn i verden? Hva består det onde egentlig i?

Når det gjelder dette første : Hvordan det onde er kommet inn i verden så er det tre kjengjerninger som er meget klare etter Guds ord. For det første : Det onde kommer

rang, sansynligvis den høyeste rang av alle engler, som umiddelbart etter at han er skapt har satt seg opp imot Gud. Han har gjort det fordi han attrår å herske som Gud over skaperverket. Han er skapt til, nest etter Gud, å herske over skapningen, og til å gjøre det på Guds vegne. Det er jo hensikten med englene. Han har villet ha denne makten til egen fordel. Og det ser ut for at Satan like fra begynnelsen av særlig attrår Sønnens plass. Det er mange ting som tyder på det. Han kalles i Guds ord nemlig for antikrist. Det ordet finner du flere steder, for eksempel i Johs. 1. brev, kap. 4. Antikrist betyr en som er Jesu Kristi rake motsetning og fiende, som krever å ta plassen i stedet for Kristus. Preposisjonen anti på gresk betyr istedenfor og imot på en og samme tid. Altså en som er imot Kristus, vil ta plassen istedenfor Kristus. Dette er en betegnelse som går igjen på Satan, og det viser at han attrår å være i den plass som egentlig tilkommer Sønnen overfor skaperverket. Han vil dyrkes og hylles av menneskene, der hvor Sønnen egentlig skal dyrkes og hylles.

Vi ser også fra Guds ord at han kalles en synder fra begynnelsen, og en løgner fra begynnelsen. Ikke minst leser vi det i Johs. evangelium kap. 8 Jesus sier at han er en manndraper fra begynnelsen og står ikke i sannheten, og sannhet er ikke i ham. Når han taler løgn, taler han av sitt eget, for han er en manndraper, en synder, fra begynnelsen. Det tyder på at han umiddelbart, med det samme han er skapt, har satt seg opp imot Gud. Og så har da Satan beholdt sin rang gjennem fallet. Han er, som antydet, skapt til å herske over skaperverket nest etter Gud. Denne rang beholder han gjennom fallet, og får på denne måten en veldig makt i menneskeheden etter at det lykkes ham å føre mennesket i fallet. Mennesket sitt fall skal vi komme tilbake til senere.

Hvilken makt Satan har fått, ser vi av de uttrykk som Bibelen elles bruker om ham. Jesus kaller ham for denne verdens fyrste.

Det hører vi ved flere anledninger, ikke minst i Johs. evangelium kap. 12. når Jesus skal dra opp til Golgata for å dø: Nu skal denne verdens fyrste kastes ut, sier han. Videre blir han kalt for denne verdens Gud av apostelen Paulus. Det viser hvilken makt han har i menneskeheden. Og vi ser det også i den tredje fristelsen i Matt. evangeliet 4, 8 til 11, at Satan hersker over alle riker. Han viser nemlig Jesus alle verdens riker og sier til ham: Alt dette vil jeg gi deg. Det er som han sier til Jesus at jeg skjønner du er kommet for å vinne den makt jeg har, og nå skal du få den hvis du vil falle ned og tilbe meg. Dette kunne han ikke si, uten han var den som hadde tilranet seg dette herredømmet i menneskeheden. Vi ser altså at Satan utfolder en veldig makt.

Så forteller Guds ord at han har med seg en hel hærskare av falne engler. Denne hærskare kalles for ondskapens åndehær. Vi leser om den f.e. i Efes. brevets 6. kap. Vi har ikke kamp mot blod og kjød, men mot makter, mot myndigheter, mot verdens herrer i dette mørke, mot ondskapens åndehær i himmelrommet. Det er alvorlige ord. Den makt som vi møter i kjød og blod, kommer ikke fra kjød og blod, den kommer fra en organisert åndehær som vi har mot oss. Og i Efes.brevets 2. kap. tales det om høvdingen — det er altså djevelen — over luftens makter, den ånd som nu er virksom over vanntroens barn. Dette er alvorlige ord til oss om den makt og herredømme som Satan har. Gjennom han er det onde kommet inn i verden, og Satans synd består i et bevisst, villet opprør mot Gud. En bevisst og villet ødeleggelse av Guds planer, og en bevisst og villet ødeleggelse av mennesket som Guds skapning, ved at Satan prøver å få mennesket under sin makt og innflytelse. Og ut fra det var det Satan fristet de første mennesker, og brakte dem til fall, som vi skal se litt nærmere på i vår neste leksjon.

Avskrive etter lydband fra bibelkurs holdt i Norea.

Å falle ut av den faste stand

Av Ole Rolfsnes

Så må da I, elskede, som forut vet dette, ta eder i vare at I ikke skal bli revet med av de ugudliges forvillelse og falle ut av eders egen faste stand (2. Pet. 3, 17).

Når vi leser brevene er det godt å legge merke til den omhu og kjærlighet de er skrevet med. Alle har de jo adresse til troende mennesker, og for en stor del inneholder de jo advarsler og formaninger av forskjellige slag.

Når jeg våger meg til å skrive, så er grunnen den at jeg ønsker å være til hjelp for noen. Det er også Peter sitt ønske når han skriver sitt brev til menigheten: Allikevel akter jeg det for rett, så lenge jeg er i denne hytte, å vekke eder ved påminnelse (2. Pet. 1, 13). Han så farene som ville rive oss med, og derfor skriver han for å vise farene og advare mot dem. Dette er også min hensigt, om det bare blir hørt. Det er lettere å skrive om farene i vår tid, enn å få folk til å se dem, frykte og sky dem. Han skriver jo til folk som er kommet inn i den faste stand. Det er dem som har tatt imot evangeliet og lever i det.

En av de mest fremtredende farer i vår tid er fiendens jag og uro — så lite stillhet. Mange av de troende er med i en masse åndelig arbeide, som helst foregår etter arbeidstiden, og det vil gå langt ut på kvelden før der blir kvile og ro. Skal du være med på alt, vil du sogne urolig, og det kan bli en hard påkjennning for kropp og sjel. Tror noen at dette er Guds hensigt, da vil jeg be deg se på Jesu advarsel til den travle Marta: Du gjør deg uro og strev med de mange ting, men et er nødvendig. Maria har valgt den gode del, som ikke skal taes ifra henne. Denne gode del var i stillhet ved Jesu føtter for å lytte til hans ord. Guds ord sier at i stillhet og tillit

skal din styrke være. Satan derimot er interessert i det travle jag, for derved får han deg bort fra «de gronne enge og hvilens vanne», som skulle gi deg ny kraft i ditt arbeide. Lykkes det for fienden, da vil det ende i uåndelig og kraftløst arbeide og strev uten noen frukt.

En annen fare er den galaterne ble fanget i, og etter at de hadde mottatt ånden og var kommet inn i den faste stand. Her var det forkynnelsen av Guds ord som ble avlederen. Det finnes trolig ikke så mange som ser denne fare idag, så jeg må prøve å peke på den. Tenk at det vi hører forknyt kan føre oss bort fra et sant åndsliv, på samme måte som det gikk med galaterne. Derfor tar Paulus så hardt i når han refser disse forkynnere.

I 1. Korint. 2, 4 skriver apostelen om en forkynELSE med visdoms overtalende ord. Den kan være både luthersk og sann, og den kan føre til omvendelse og tro, men det blir bare forstandens tro som ikke frelser. Det er en tro uten ånd og liv. I Rom. 16—18 står også om noen forkynnere som med sin sotte tale og sine fagre ord dårer enfoldige sjeler. Det står at disse tjener ikke Kristus.

Dette viser at det er ikke likegyldigt hva vi hører. Det er med sorg en legger merke til at mange som begynte i ånd ender i kjøt (Gal. 3, 3), og det blir bare religiositet uten ånd og liv. I neste vers (2. Pet. 3, 18) viser Peter hva som kan redde oss fra disse farer: Å vokse i nåde og kjennskap til vår Herre, Jesus Kristus. Her er det en ting vi må gi noye akt på, og det er om kjennskapen står i forhold til kunnskapen. Det finnes nemlig mange som har stor kunnskap, og det skal vi være glad for, da ingen kan komme til sann kjennskap til Jesus uten den. Men det står i 1. Korint. 8, 1 at kunnskapen blåser opp,

mens kjærligheten oppbygger. Kunnskap kan vi ha uten kjennskap, og det står at det er det evige livet å kjenne den eneste sanne Gud og den han utsendte (Johs. 17, 3). Dette kjennskapet til Jesus er det apostelen formaner oss til å utdype og se til å holde i vekst.

Her kommer vi til en tredje fare : Den åndelige veksten stanser. Apostelen sier til hebreerne at de etter tiden skulle vært voksne og lærere, men de var ennu barn som ikke tålte fast føre. Dette viser oss at om ikke den åndelige voksteren er i orden, da er mannen like for døren. Barn er som kjent letttere å dra med i villfarelsen, enn den voksne og mer erfarte. Her er vi ved en av årsakene til at så mange blir dratt ned av de ugodlige sin villfarelse, og faller ut av den faste stand i Kristus.

Hvorledes kan så denne vokster merkes? Ved at du får et klarere og klarere syn på din egen syndighet og fordervelse, og et klarere

syn på Jesus som frelser for fortapte syndere, og på hans stedfortredende gjerning for deg. Det kjennes også på at du stadig gjør nye erfaringer av nåden, og i det nådeliv som du ikke før hadde eller kjente. Det står noe om å bli grunnfestet og faste, og ikke la oss røkke fra det håp evangeliet gir (Koll. 1, 23).

Bibelen sier videre at vi må ta oss i vare for ethvert lærdomsvær. Og det trenges sikkert idag, da der ropes kom her eller se der for Jesus er her. Jesu navn har vel aldri vært så populært som i vår tid. Sannelig trenger vi å be som Paulus og lære av ham, så vi kan få opplatte øyne så vi kan forstå. (Efes. 1, 17—18). Uten det kan vi lett bli revet med.

Her kunne jo nevnes utalige andre ting som kan rive oss med, men plassen tillater det ikke, så det får være med dette denne gangen.

Paulus eller Apollos ?

Av Josef Nilsen

For når ein seier : Eg held meg til Paulus, og ein annan : Eg til Apollos, er de då ikkje menneske. Kva er då Apollos? Eller kva er Paulus? Tenrarar som de kom til trua ved, og det etter som Herren gav kvar for seg. Eg planta, Apollos vatna, men Gud gav vokster. Så er no korkje den noko som plantar, eller den som vatnar, men Gud som gjev vokster. (1. Kor. 3, 4—7).

I ei tid som vår, med så mykje lærestrid mellom kristne organisasjoner og trusretningar, er disse orda aktuelle. Lærestrid har det vore frå den første kristne tid. Endå Peter og Paulus var ikkje samde i eit og alt.

Når eg nemner Kristne organisasjoner, meiner eg sjølv sagt berre dei som held seg til

ordet om synd og nåde, frelse og fortaping, og som har Jesus Kristus og hans soningsdød som si einaste von. Dei som trur på ordet om rettferdigjering ved tru utan gjerninger, og er gjenfødt til evig liv ved ordet om krossen.

Nå seier Guds ord at *særflokkar* lyt det vera, for at det *ekte* skal koma fram. Det er ikkje galt at nokon kjenner seg mest heime i Indremisjonen, andre i Misjonssambandet, eller i ein eller annan av dei mindre greinene på vintreet. Me har også dei mange dissentersamfunn, og her er også dei som kallar seg «frie» og ubundne av organisasjoner. Kor klår og rett forkynning den eine eller andre retningen har, så blir det galt om vi

som enkelpersonar stoler på menneske. Då står me i føre for å byggja vår tru på rett lære — og Kristus kjem utanfor.. For kva er Paulus eller Apollos? Kva er kyrkjja og organisasjonar og frimenigheter? Nå som då, berre tenrar, og det etter som Herren gjev kvar for seg. Det er ingen organisasjon eller trusretning som åleine har fått nådegåve til å forkynna heile Guds råd. Den som isolerer seg, og ikkje kan tåla å høyra andre kristne brør, taper derfor noko i utsynet over frelsesverket. Er Kristus sundkløyvd, spør Paulus. Ja, slik kan det sjå ut i våre splitta og ueinige kristenflokkar.

At fariseisme og lovtredom saman med levande tru* på Jesus som frelsar og stedfortredar må føre til strid, det er noko anna. Den vil nok alltid vera der.

Men når der er kiv og strid om ting som f. e. lov og evangelium, i motsetning til năden og sannheten, så oppnår ein lite ved det. Kan syndaren koma til erkjenning av sanninga, og fram til behov for frelse, er slike ting av mindre betydning. Vi må prøva å respektera kvarandre sine nådegåver.

Ein planta, og ein annan vatna, det hender så ofte. Du tenkjer at den menighet eller den forkynnare du kom til trua ved, dei har det einaste rette. Eller det kjem ein forkynnare og vatnar din hjarteåker, og du seier: Dette var ein svær predikant. Skynar du ikkje at på denne måten held du deg til forkynnaren, og forgudar han og hans sikkert skriftru forkynning. Skal me finna verkeleg kvile i Jesus åleine, då må han få ta frå oss trua og tiliten både til organisasjonar og menneske, så me berre reknar dei som tenrar for oss. Det gjer han ofte på den måten at du ein dag oppdagar feil i læra, eller synd, kiv eller kjøtleg strid ved forkynnaren eller i menigheten.

Kor sant og rett me kan synast ha det i vår flokk, så kan det på eit eller anna punkt vera at våre auger ikkje er opna så me tek feil. Derfor kan vel ingen av oss stola på at me har fått heile sanninga å kjenna. Gud

vil ikkje at me skal stola på mennesket sine tankar om Gud, for dei er ofte smitta av vår duglause forstand, som aldri kan tenkja rett om vår frelsar og forsonar. Derfor står det at ordet om krossen er ein dårskap for det naturlege menneske.

For ein av Gud benåda forkynnare skal det stor nåde til å høyra og ta imot ordet frå 1. Korint. 3, 7: Så er nå korkje den noko som plantar, eller den som vatnar. Du er ikkje noko! Gi Gud æra for det som han gav deg for å tēna menigheten med! Om alle som forkynner Guds ord ingen ting ville vera, då ville mykje av striden bli borte frå menigheten.

Gjennom lang kamp og tvil, ved å halda meg til det eine eller andre kristensyn er eg komen til denne fasit: *Det er berre Jesus som er sanninga! Berre Ordet og Jesus er å lita på!* Alt anna er skrøpelege, syndige og feilande reidskap eller tenrar ofte forvilla av Satans list og løgn. Han får både prest og predikant til å forteia sanninga, for å hindra at menneske blir frelst. Han brukar vårt kjøt til å få i stand strid, for å hindra den Heilage Ande sin gjerning i oss og mellom oss.

Du som kjempar for «Paulus» eller «Apolos», be om å bli løyst frå menneske, og om å få trua på Kristus åleine, din stedfortredar og forsonar.

De to sønnene

(Les Luk. 15, 11—32)

Av Gudmund Hjorthaug

Lignelsen om den fortapte sønn er godt kjent i kristelig forkunnelse. Ikke så ofte hører vi forkynt om den andre sønnen, som vi oftest kaller den hjemmeværende sønn, og om hva han betyr i lignelsen om de to sønnene.

Hva vil så Jesus si oss i lignelsen om den hjemmeværende sønn?

Her er det noen som sier at han er et billede på den som blir stående i sin dåpspakt, — de som hele tiden blir værende hjemme hos far. Ja, de sier han er et billede på det som skulle være det normale i Guds rike, dette at vi blir værende hos den Gud vi ble døpt til som barn. Værende i hans samfunn og i hans tjeneste. Og at vi trenger rettledning, så vi kan finne oss tilrette med de andre og de med oss. Og noe er her jo i faderens ord som synes å tale for en slik tanke: Han kaller ham barn, han sier «alt mitt er ditt», og «du var alltid hos meg».

Men ser vi nærmere på fortellingen, vil vi nok finne ut at dette umulig kan være rett tolking. For det første så taler jo Jesus her i dette kap. om to mennesketyper som blir omtalt i vers 1 og 2: Toldere og syndere som holdt seg nær til Jesus, og fariseerne som så seg selv som rettferdige og gudfryktige, men som knurret mot Jesus fordi han tok imot syndere og sa om seg selv at han var Guds sønn. Om disse to slags mennesker taler alle tre lignelserne i Luk. 15. Åpenbare syndere som ved anger og tro har fått samfunn med Jesus, og selvhjulpe fariseere, som har nok med sin egen rettferdighet og er fremmede for frelsen og livet i Jesus.

Mens enhver sann kristen innfor Guds åsyn må erkjenne at han har syndet og feilet i alt, vitner den hjemneværende sønn, blind og frimodig, at han har aldri gjort imot Guds ord (v. 29). Han hadde ingen forståelse av at frelsen er ufortjent av nåde, og heller ikke kjente han til frelesessvishetens glede (v. 29), eller hadde samfunn med dem som samles i faderhuset (v. 28).

Når faderen kaller ham barn, sier at alt mitt er ditt, og du var alltid hos meg, da er det et uttrykk for at frelsen og barnekåret er gitt av Gud til alle mennesker i Jesus (Johs. 1, 16), og at denne sonnen hele tiden hadde levd under tilbuddet av denne frelse — men uten å ta imot den ved omvendelse og tro. Det går an å være med i Guds bekjen-

nende barneflokk hele sitt liv, være ivrig i tjenesten for Guds rike, være sikker på seg selv om at alt er i orden med gudsforholdet, og så likevel være utenfor. Være en fariseer, som står på sin egen rettferdighet eller fortjeneste, og derfor har et hjerte som er stengt for nåden i Kristus Jesus (Gal. 3, 10). Å, hvor vi alle trenger å prøve oss selv inne i Guds lys! Hva bygger jeg mitt frelseshåp på? Hva er mitt hjertes trøst og glede? Er det min kristendom, min omvendelse, min tro eller er det Jesus og hans verk alene?

Hvordan det gikk den fortapte sønn.

Først kom en krisetid for ham, som det gjør for alle som ved dåp og forbønn er ført inn i et ubevisst forhold til Jesus (v. 12) Da begynner verdens lyst å gjøre seg gjeldende. De begynner å merke hjertets iboende synd, og da begynner de å tvile på sitt barnekår hos Gud. Dette er en nødvendig prosess for å komme frem til len bevisst og levende tro, men det er også en farlig krise med andre muligheter. Får en slik ungdom veiledning i evangeliet, så han får høre og gripe at frelsen og barneretten ligger ferdig i Jesus, ferdig for syndere som tar sin tilflukt til ham, se at han derfor kan komme så ond og hjelpebos som han er, da vil han komme over i en bevisst og levende tro og fortsette som barn av Gud.

Andre får ikke tak i evangeliet med sitt hjerte. Men de bestemmer seg for at kristne vil de være, de går med i den kristne forsamling, og gjør så godt de kan for å tekkes Gud som kristen og i arbeidet i Guds rike, og ender i selskap med den hjemneværende sønn. Han har mange venner den dag i dag (vers 29).

Atter andre får verden tak på, slik at de bestemmer seg for å si hjemmet farvel og dra ut i det fremmede landet, som den yngste sonnen. (vers 12).

Hvilken arv fikk han med seg?

Ja, det har jeg ofte spurt meg selv. Det kan ikke bety frelsen, for den er hel og ude-

elig i Jesus, og kan ikke ødes bort delvis eller helt. Jeg tror arven han fikk tildeilt da han gikk, var sin del av nådens tid. Den tid da minnene om hjemmet, og Guds ånds tale ennå når inn til hjertet. Denne tiden deler Gud ut etter som han ser det rett. Denne tid kan ødes i jag og travelhet etter verdens rikdom, fornøyelse og synd. Den Hellige Ånd kaller, men kallet blir døvet og drept tid etter tid. Tilsist mister mange evnen til å høre, nådens tid var forbi, og Gud drog kallet sitt tilbake. Da var nådetiden spilt.

Men slik gikk det ikke her. Da han var kommet langt ned i synden, fikk den hellige Ånd føre gutten til erkjennelse (vers 17). Der kom minnene om det som var, lengselen etter far, og erkjennelse av synden. Ja, endatil bestemmelsen og handlingen til omvendelse: «Jeg vil stå opp og gå.» Er du kommet dit? Dette må til om du skal bli reddet før det er forsønt.

Men var han så frelst? — Ja, sier mange —

nei, sier Ordet. Ennå var det nok lovens ord som drev verket, og loven kan ikke gi nytt liv. Lovens frykt for å komme, lovens krav om å gjøre noe for å få miskunn. Men under vandringen hjem, synes han å tape troen på sin evne til fortjeneste, han står der med dette ene: «Far jeg har syndet — jeg er ikke verd». Han hadde intet å komme med.

Da kommer faderen og favner ham med sine nådearmer! Han får fullkommen tilgivelse, ny kleddning, ny barnerett og ny ære. Alt ufortjent av synderen, men kjøpt, betalt og vunnet oss av giveren selv (Gal. 3, 10). Slik ble den bortkomne sønnen mottatt og ført tilbake til livet, og slik blir hver synder mottatt og tilregnet Jesu fortjeneste som hører Åndens tale og tar sin tilflukt til Jesus slik som han er. Slik skal du og jeg få komme til Jesus dag for dag, som den der ingen ting har uten synd og skam. Likevel får jeg eie alt i han, vår stedfortreder. Han møter oss i Ordet idag!

En svekket tone i forkynnelsen

Av professor dr. Carl Fr. Wisløff

Hvorfor hører vi så lite om forsoningen i våre dager? Mange spør slik idag. Her er en utbredt følelse av at Jesu Kristi sonende død er lite omtalt i forkynnelsen når for tiden.

Dette er bemerkelsesverdig. For det første fordi det ikke er lang tid siden en hørte en annen klage — nemlig at norsk forkynnelse bare har ett tema: forsoningen. Det var selv-sagt overdrivelse. Men at både prester og (ikke minst) lekpredikanter her i landet har vært sterkt opptatt av ordet om Jesu kors, det er sikkert nok. Men nå er det altså annerledes, mener noen. Det er fare for at de ikke har helt urett.

Det andre som er verd å merke seg er at

mange savner disse toner om Jesu død og blod — når de uteblir. Hvorfor taler man ikke til oss om Jesu død for våre synder og oppstandelse til vår rettferdighet? Det er et livstecken at dette spørsmål er våknet.

— Det kan jo nemlig ikke være tvil om at emnet er sentralt i det Nye Testamente. Se der Guds lam som bærer verdens synd, sa døperen om Jesus. Johs. 1, 29.

Ett spørsmål blir i Bibelen tatt mer alvorlig enn noe annet: Vårt forhold til Gud. Vil Gud vite av meg? Dette er f.eks. et gjennomgangstema i Salmenes. Hvis Herren ikke vil vite av meg, da er det ute med meg. 102, 11, 32, 4. Hvis Herren skjulte sitt åsyn for

meg, hvor skal jeg da vende meg hen. 143, 7. 69, 18. Men hvis Herren ser i nåde til meg, da kan intet annet være meg til skade. 73, 25.

Det er vår synd som har gjort skille mellom Gud og oss. Denne synd kan ikke Gud se gjennom fingre med. Synd er en forferdelig alvorlig sak. Den kan ikke gjøres godt igjen, selv om vi reparerer skaden aldri så bra. Synden må straffes. Uten at blod blir utgydt, er der ingen tilgivelse hos Gud, heter det med tanke både på de gammeltestamentlige offer og på Jesu død. Hebr. 9, 22. Men blodet av bukker og kalver kunne ikke sone for våre synder. Hebr. 10, 4. Men så har Gud forbarmet seg over oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder. 1. Johs. 4, 10. Så reistes det store offeralter på Golgata, der Jesus var både offerprest og offerlam. Rom. 3, 21—26. Han ofret seg selv. Straffen ble lagt på ham. Es. 53, 5. 1. Pet. 2, 25. Han som ikke visste av synd, ble gjort til synd for oss. 2. Kor. 5, 21.

Vil du tale bibelsk, så er det for lite å si: Gud er kjærlighet. Nei, vil du tale som Guds ord taler, så må du fortelle *hva* Guds kjærlighet har manifestert seg. Derved er Guds kjærlighet åpenbart, at han har sendt oss sin Sønn til soning for våre synder. 1. Johs. 4, 10. Det er for lite å si: Gud tilgir dine synder når du ber ham om det. — Nei, du må også fortelle hva det kostet Gud å kunne tilgi oss. Det kostet ham hans egen Sønn — i en blodig død. Rom. 8, 32. Jesus ba: Far, er det mulig, så la denne kalk gå meg forbi. — Men det var ikke mulig, om vi skulle bli frelst. Han måtte tømme den bitre kalk til bunns.

Forsoningen er det store gjennomgangs tema i det Nye Testamente; vi kan bare antyde det her. Men så skulle dette også være et mektig tema i forkynnelsen. Det er Jesus og hans store gjerning for oss som er kristenlivets grunn. Den som tror på Sønnen, har evig liv, men den som ikke vi tro Sønnen skal ikke se livet, men Guds vrede blir over

ham. Johs. 3, 36.

Men hvorfor hører vi da så lite om forsoningen? Det kan være flere grunner. Her vil vi nevne en, som det er viktig å legge merke til. Årsaken ligger i et teologisk feilgrep.

Menneskene synes ikke de har bruk for Guds nåde. Slik har det vel vært til alle tider, mer eller mindre. Egenrettferdigheten ligger oss i kjød og blod.

Men hva skal så forkynnerne gjøre med det? — Omkring århundreskiftet ble det gitt et svar, som siden er gjentatt tusen ganger. Man sa: Paulus sier jo at synderkjennelse kommer av loven (Rom. 3, 20), derfor må loven forkynnes. Men loven er *moral*. Ikke nåden til alle tider, men høy og fin moral — det må vi forkynne. Gjør vi det, så vil menneskene forsøke å leve etter idealene. Før eller senere vil de da oppdage at de ikke makter det. De kommer til kort. Og så vil de tenke: Vi trenger en frelser, vi trenger nåde. Da er tiden inne til å forkynne nåden. Så lenge folk ikke fatter at de trenger tilgivelse for sine synder, så er det spilt mye å tilby dem Guds nåde. Det er som å øse vann i en myr, er det blitt sagt.

— Det er et sannhetsmoment i dette, og det er at det enkelte menneske må bli overbevist både om synden og om nåden. Bare objektive sannheter, som aksepteres uten personlig tilegnelse, vil ikke gagne noen.

Likevel er resonnementet galt. Det er ikke sant at Guds lov er *moral*. *Guds lov er mye mer*. Guds lov er Gud selv i sin hellighet og vrede, sa de gamle lærefedre. Dette må bli forkjent, vi vet det ikke av naturen — det må bli oss sagt.

Det er dessuten dårlig psykologi også, å innbilde seg at høye idealer virker synderkjennelse. Det stemmer ikke. Hvordan er det med idealister og humanister iblant oss, fører deres idealisme til synderkjennelse? Føler de seg dømt av Gud? På ingen måte. — Man kan reagere på høye idealer på forskjellig vis. Man kan bli begeistret eller ir-

ritert, ydmyk eller egenrettferdig. Bare ikke sørderknust under den erkjennelse : Mot deg alene har jeg syndet, Gud. Salme 51, 6. Til det trenges noe annet og mer enn idealer. Det trenges en bevissthet om å stå for den levende Gud — som er hellig og kjærlig; så hellig at han hater synd og vil kaste synderen i helvete — og så kjærlig at han har gitt sin Sønn til å bære vår straff. Alt dette skal *forkynnes*, for det er åpenbaringens ord, som skal ropes ut til alle — enten det behager det selvskrene moderne menneske å høre det eller ikke. Feilen med forkynnelsen er at den er for lite preget av bibelsk alvor. Man har tatt utgangspunkt i psykologi — dårlig psykologi, til og med — i stedet for i den bibelske åpenbaring.

Hvor ofte taler ikke presten som om alle hans tilhørere var kristne, som nå skal veiledes «videre» — og til det trenges ikke forsoningsens ord, for det hører til begynnelsessstadiet, synes han å mene. Ikke så at han er tilfreds med oss; nei, han skjenner

veldig, vi må bli bedre kristne. Men kristne er vi, og så skal vi formane.

Javel, men hva er det å være en kristen? Saken er denne : Enten det er få eller mange eller ingen i forsamlingen som ikke er personlige kristne, så hører det med til selve det bibelske budskap at det blir talt om selve *gudsforholdet*, hva det er, hva det grunner seg på, og hvordan det leves. Intet av dette kan forkynnes uten at det blir talt om forsoningen. Vårt forhold til Gud kan bare bli et barns forhold ved at vi får Jesus som vår bror, vår Frelser og vår Herre. Dette er mulig bare fordi Jesus døde for oss. Alt kristenliv grunner seg på ham. Jeg ble et Guds barn fordi Jesus døde for meg. Jeg får leve som et Guds barn, tross mine synder, fordi Jesus døde for meg. Jeg skal få stå frimodig for Gud på dommens dag fordi Jesus døde for meg.

Det er merkelig at vi kan snakke om noe annet.

Lekmannsmisjonens årsmøte i Namsos

Norsk Luth. Lekmannsmisjon har hatt sitt årlege årsmøte i Namsos i samband med ein sommarskule som vara fra 19. til 23. juli. Misjonsvener samlaust frå mange stader av landet til bibeltimar og møter der evangeliet ordet om frelse i Jesus vart forkjent.

Formannen, Olav A. Dahl, helsa årsmøtet velkommen og las Guds ord frå Joh. 6 : Vinn dykk ikkje føda som forgjengst, men føda som varer og gjev eit Æveleg liv ! Den skal Menskesonen gjeva dykk; for han hev Faderen, Gud, sett sitt innsgle på. Lekmannsmisjonen vil vera med å brigda himmelbrødets evangelie ut til folket.

Fra arbeidarane heime og misjonæren ute i Malaisia var det melding om arbeidet. Det

kunne ikkje visast til så store ytre resultat, sjeler bevart i hjartetillit til frelsa i Jesus ved forkynninga av Ordet, er og stor nåde. Forherdinga mot Guds ord over vårt folk er i framsteg, forvirringa auker. Ordet frå Gud kjem på avstand. Men som gjenfødde Guds born har kvar og ein det salige håp å vinna det ævelege livet heime i himmelen ved den nåde og rettferds drakt som er oss gjeven i Kristus Jesus.

Misjonen hadde på vårparten ei bibelveke på Avaldsnes med mykje god tilslutnad. Det har og vore ein sumarskule på Halsnøy i tida 3. — 6. august.

Rekneskapen for misjonen var i balanse, likeeins for bladet «Lov og evangelium» og

Det går mot natt

(Matt. 24, 24—25)

Mel. : Tenk når engang den tåke er forsvunnet
*Det går mot natt og Kristi brud forføres
av Satans mange lærdomsvær.
Med lysets engels røst han også høres
med kall til tjeneste i Herrens hær.*

---

for lydbandsentralen.

Det var attval på dei av styret som stod på val.

Styremedlemer er då Olav A. Dahl, Magnar Aandal, Sigmund Hjorthaug, Tore Harestad og Harald Fæø.

G. Stave.

BIBELVEKE I SANNIDAL

Lekmannsmisjonen skipar til ei bibelveke i Sannidal frå 7.—15. okt. Ole Brandal Romerbrevet, Hjorthaug Efeserbrevet, og Amund Lid Galaterbrevet. Tilreisande som vil vera med kan melda seg til Amund Lid, 5600 Norheim-sund før 1. okt. Dei vil få hus og kost hjå venene på staden.

Det blir ein bibeltime kl. 18.30 og ein kl. 20.00, kvar dag.

Reisemåten til Sannidal er grei med banen. Frå Oslo og Stavanger med dagtoget, og frå Bergen med nattoget fredag kveld til Hønefoss, over Drammen og over på dagtoget frå Oslo. Alle skifter tog på *Neslandsvatn*, over til Kragerøbanen som er i Sannidal kl. 13.45 østfrå og kl. 16.06 vestfrå.

Velkommen til bibelveka !

Styret.

*Du som er frelst. Slik kan hans stemme lyde
til kraftlös sjel på veg til selvbedrag.
Så overtalende han vil deg byde
Til arbeid kun og alt blir vel en dag.*

*Men Satan vil ei at du her skal vite
at kraft han gir deg ved sin falske ånd.
Og du får kanskje ikke gjort så lite
og tror deg drevet av Guds helligånd.*

*Men vit en gang ditt verk som halm kan
brenne
når all din gjerning ei i Gud var gjort.
Og når til sist du tror deg være fremme
får se deg stå foran en lukket port.*

*Hør kraftlös sjel, og la deg ei forføre.
Husk kun den sjel som har sin Jesus kjær
og alltid må om Lammets få høre
er satt av Gud i Herrens arbeidsklær.*

Kristoffer Høie.